

Міністерство внутрішніх справ України
Харківський національний університет внутрішніх справ
Науковий парк «Наука та безпека»

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО, ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Тези доповідей
XI Міжнародної науково-практичної конференції

(м. Вінниця, 9 грудня 2022 р.)

Вінниця 2022

УДК [340.12:330.101:342.734](477)
С91

*Друкується за рішенням оргкомітету
відповідно до доручення Харківського національного університету
внутрішніх справ від 20.09.2022 № 40*

Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : тези доп. XI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 9 груд. 2022 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека». – Вінниця, 2022. – 242 с.

У збірнику вміщено тези доповідей учасників конференції за такими напрямками: гуманітарні аспекти соціального розвитку держави; сучасні проблеми правової системи України; протидія злочинам правоохоронними органами; економічна безпека держави та суб'єктів господарювання.

УДК [340.12:330.101:342.734](477)

Матеріали друкуються за рішенням оргкомітету конференції, викладені в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори. Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Харківського національного університету внутрішніх справ (<http://www.univd.edu.ua>) у розділі «Наука», сторінка «Конференції, семінари та круглі столи», а також у репозитарії ХНУВС (<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>)

ТИМЧЕНКО Л. М.	
ВІТРУК В. В.	
ПОНЯТТЯ І СКЛАД МАЙНА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	188
ТИМЧЕНКО Л. М.	
ВОРОНА В. І.	
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ	
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	189
ТИМЧЕНКО Л. М.	
ЛИСЕНКО А. А.	
ЗЛОВЖИВАННЯ ПРАВОМ УЧАСНИКАМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ	190
ТИМЧЕНКО Л. М.	
МЕРКУЛОВ М. О.	
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	192
ТИМЧЕНКО Л. М.	
ПРИШЕДЬКО Ю. Д.	
ПРАВОВІДНОСИНИ У СФЕРІ ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ	195
ТКАЧЕНКО С. О.	
ФІНАНСОВИЙ СТАН СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ:	
ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ЕТАПИ АНАЛІЗУ	196
ТУШКО К. Ю.	
ТУШКО Д. А.	
ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ	
ПРИКОРДОННИМ ВІДОМСТВОМ У ЗОНІ ООС.....	198
ХІРІВСЬКИЙ Р. П.	
ЛИНДЮК А. О.	
БРУХ О. О.	
ВДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЙ МІЖНАРОДНОГО МАРКЕТИНГУ	
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	199

СЕКЦІЯ 4.

ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

АНДРІЄНКО І. С.	
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В КОНТЕКСТІ	
ПРІОРИТЕТІВ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	202
ВАЛЄЄВ Р. Г.	
ЗООМ-ВТОМА: ЇЇ ПРИЧИНИ ТА ПОДОЛАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	204
ГІРЕНКО С. П.	
ДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ	
ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ПЕРЕДИСЛОКАЦІЇ ЗВО	
ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	206
ГОЛОВКО О. В.	
ВІЙНА І МИР У НАУКОВІЙ СПАДЩИНІ ПИТИРИМА СОРОКІНА.....	207
ГОЛОПІЧ І. М.	
ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОТИВАЦІЇ У КУРСАНТІВ ЗАКЛАДІВ	
ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ	210
ДЕГТЯРЬОВА В. О.	
ДО ОКРЕМИХ ПИТАНЬ ГРОШОВОЇ КОМПЕНСАЦІЇ ЗА НЕВИКОРИСТАНІ ЩОРІЧНІ	
ВІДПУСТКИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ	
ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	212

ДЯЧЕНКО О. А.	
ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ ОСНОВИ МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ	
ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ У СФЕРІ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН.....	214
МОВНОСТИЛЬОВІ ОСОБЛИВОСТІ ПРАВНИЧИХ ТЕКСТІВ.....	216
ЄЛЬНІКОВА Н. І.	
ІСАЄВА О. В.	
АБРЕВІАЦІЯ В МОВЛЕННІ КУРСАНТІВ-ПРАВООХОРОНЦІВ.....	218
ЄЛЬНІКОВА Н. І.	
ПІДГАЙНА В. В.	
РЕЗЮМЕ ЯК ЖАНР ДІЛОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	220
ІВАНОВ О. О.	
ПОНЯТТЯ І ЗАКОНОДАВЧА ОСНОВА МЕДІАЦІЇ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНОГО	
СПОСОБУ ВИРІШЕННЯ СІМЕЙНИХ СПОРІВ.....	221
КІРІН Р. С.	
ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ	
ЕЛЕКТРОННОЇ ДЕМОКРАТІЇ.....	223
КРЕТ Ю. М.	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	225
ОВЕРЧУК О. Б.	
МИХАЛЬОВА Д. Є.	
НЕОЛОГІЗМИ ЧАСІВ ВІЙНИ З РФ.....	227
ОВЕРЧУК О. Б.	
ПЕРЦЕВА В. А.	
ДИСКУРСИВНІ ЗАСОБИ ВЕРБАЛЬНОЇ АГРЕСІЇ В СУЧАСНИХ	
ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	228
Пастух К. В.	
Державна регіональна політика у сфері	
вищої освіти в Україні: стратегічний підхід.....	230
ПЕРЦЕВА В. А.	
КОЗЛОВА І. О.	
ФІГУРИ ЕКСПРЕСИВНОГО СИНТАКСИСУ В ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТАХ.....	232
ПЕРЦЕВА В. А.	
КОНОВАЛОВА К. В.	
ПРАГМАТИЧНА СУТНІСТЬ ПРЕЦЕДЕНТНИХ ТЕКСТІВ.....	234
ПЕРЦЕВА В. А.	
СЛОБОДЯНЮК А. О.	
БЛОГОСФЕРА ЯК НОВИЙ ВИД МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ.....	235
ПОЛІЩУК М. Г.	
КУЗНЕЦОВА А. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ОКРЕМОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЩОДО РОЗГЛЯДУ СПРАВ	
ПРО УСИНОВЛЕННЯ.....	237
ПОЛІЩУК М. Г.	
ЛЕЩЕНКО А. С.	
ПОНЯТТЯ ПРИЙОМНОЇ СІМ'Ї В СІМЕЙНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ.....	239
ПОЛІЩУК М. Г.	
ЛИСЕНКО А. А.	
КОБЧЕНКО І. Є.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ РОЗІРВАННЯ ШЛЮБУ В УКРАЇНІ.....	242

ПОЛІЩУК М. Г.	
ЧУБАР А. Р.	
БУДЧЕНКО Д. Д.	
ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ШЛЮБУ	243
ПОЛІЩУК М. Г.	
СТРЕЛЬЦОВА О. І.	
ЗАКОНОДАВЧІ ОБМЕЖЕННЯ МАЙНОВИХ ПРАВ СУБ'ЄКТІВ	
СІМЕЙНИХ ВІДНОСИН	245
РЯБІНІНА О. В.	
ХАРЛАМОВ М. І.	
СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ ТА ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	247
СВІТОВЕНКО Д. В.	
СУТНІСНИЙ ЗМІСТ ГЕНДЕРНИХ КВОТ У СФЕРІ ПРАЦІ ТА ЗАЙНЯТОСТІ	249
ЧОРНИЙ А. М.	
ЦІНА НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ – НАМ Є ЧИМ ПИШАТИСЯ.....	251
ЧОРНИЙ І. В.	
ВІЙНА ЯК ВОНА Є У «ВОЄННОМУ ЩОДЕННИКУ» АНДРІЯ ВАЛЕНТИНОВА.....	252
ШИНКАРЕНКО І. О.	
ПІДЛІТКОВА ІНТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК ПРИЧИНА ФОРМУВАННЯ ДЕВІАЦІЙ.....	254
ШКОДА В. М.	
ОЗНАКИ ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ СОЦІАЛЬНОГО	
ЗАХИСТУ ПРАЦІВНИКІВ	256

сфері вищої освіти в Україні. Важливим є розробка Стратегії такої політики, впровадження нових інформаційних систем та технологій.

Висновок. З метою удосконалення державної регіональної політики у сфері вищої освіти в Україні набуває важливості застосування стратегічного підходу до такої політики, впровадження нових інформаційних систем та технологій.

Список бібліографічних посилань

1. Нижник О.С. Адміністративно-правові засади реалізації державної регіональної політики у сфері вищої освіти в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/2600>.

2. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01.07.2014 [Електронний ресурс] – Режим доступу: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1556-18>.

3. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695. Офіційний вісник України. 2020. № 67. С. 315.

Одержано 19.10.2022

УДК 811.161.2'373

Вікторія Анатоліївна ПЕРЦЕВА,

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри українознавства факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ;

Ірина Олександрівна КОЗЛОВА,

курсантка групи 101 факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

ФІГУРИ ЕКСПРЕСИВНОГО СИНТАКСИСУ В ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТАХ

З розвитком мови як засобу спілкування удосконалюються способи передавання думок, які оформляються в різні види експресивних конструкцій. Згадаємо, що офіційно-діловий стиль обслуговує правові відносини між громадянами й державою та застосовується в різних документах – від державних актів і міжнародних договорів до ділового листування. Найважливіші функції цього стилю – повідомлення й вплив – реалізуються в таких офіційних документах, як закони, постанови, укази, накази, договори, ділове листування тощо.

Офіційно-діловий стиль виділяється серед інших книжних стилів своєю стабільністю, ізолюваністю й стандартизованістю. Попри велику різноманітність ділових документів, їх мова підлягає суворим вимогам офіційно-ділового стилю викладення:

– точність формулювань правових норм і необхідність повної адекватності їх розуміння;

– склад обов'язкових реквізитів документа, що забезпечують його юридичну правомочність;

– стійкі мовні кліше та види розташування матеріалу в чіткій логічній послідовності;

– стандартизований характер викладення тощо.

Для усіх форм ділового стилю обов'язковою є суворі відповідність літературним нормам на усіх мовних рівнях. Офіційно-діловий стиль не передбачає експресивних елементів: оцінної лексики, високих або знижених слів (жартівливих, іронічних), образних виразів. Як відомо, цей стиль має дві форми: усну й письмову. Правові тексти (во-

ни належать до цього стилю) теж можуть викладатися як у письмовій (позовна заява, вирок суду, ухвали), так і в усній (промова адвоката, виступ прокурора тощо) формі.

Для того, щоб документ був більш доступним, зрозумілим, точним, змістовним, у нього вводяться деякі елементи експресії. Засоби експресивного синтаксису пожвавлюють мову, роблять її більш емоційною, образною, дієвою. Експресивні конструкції утворюють чималий перелік, але найбільш популярні – лексичні повторення, вставні слова та словосполучення.

На сучасному етапі розвитку мови спостерігається тенденція до розмовного синтаксису. Саме під впливом живої розмовної мови на зміну завершеному висловлюванню з безперервністю й послідовністю синтаксичного зв'язку, з вербально вираженим підрядним зв'язком з'являється розчленований тип висловлювання, з порушенням і перериванням синтаксичних зв'язків усередині речення. Головна функція таких вставних конструкцій полягає в тому, щоб чітко й точно охарактеризувати повідомлення з позиції мовця.

Конструкції такого типу є і в юридичних текстах. З першого погляду, повідомлення в правових документах виглядають офіційними, точними, лаконічними, сухими, і, головне – позбавленими експресивної складової. Проте насправді тексти юридичного дискурсу несуть у собі досить помітну експресію. І ця експресивність є категорією різноплановою.

Експресивно-емоційний зміст характеризує, наприклад, тексти обвинувальної й захисної промови на різних процесуальних засіданнях. Ця експресія визначається самою суттю ораторської майстерності й забезпечується когнітивно-динамічними конструкціями. Головне завдання оратора під час названих виступів – не лише презентувати певне повідомлення, але й відобразити почуття та переживання людини, викликаючи у такий спосіб любов і ненависть, співчуття і осуд, тобто спричинити емоційну реакцію реципієнтів на повідомлення, від яких залежить вердикт.

Основна функція експресивних конструкцій – характеристика й опис повідомлення з позиції мовця. Ця функція тісно пов'язана з іншою – конверсійною. Конверсійна функція забезпечує макрорівень (тобто вводяться головні теми) і проміжний рівень (вводяться різні репліки). Вона зображає відносини й поведінку між представниками закону й обвинуваченими та підкреслює те або інше експресивне значення повідомлення в діалогах під час процесуальних засідань. Але крім зазначеного, у межах юридичних текстів вставні експресивні конструкції виконують модальну функцію. До того ж категорія модальності в юридичному дискурсі може відповідати категоріям дійсності / недійсності, правдивості / неправдивості. Персонажі повідомляють про те, що сталося насправді, а іноді можуть давати неправдиві свідчення.

Усі три функції утворюють, на нашу думку, дефініцію про вставні конструкції, які характеризують повідомлення юридичного реєстру та забезпечують взаємовідносини партнерів у межах юридичного дискурсу. Отже, вставні конструкції є одним із способів експресивного синтаксису. Конструкції такого типу дають можливість добирати відповідні формули звернення до аудиторії, презентувати певний емоційний зміст повідомлення, виражати почуття й переживання людини, викликати емоційну реакцію реципієнтів на повідомлення, від яких залежить вердикт.

Список бібліографічних посилань

1. Дудик П. С. Синтаксис української мови. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 384 с.
2. Івкова Н. М. Фігури експресивного синтаксису в сучасній публіцистичній літературі. Горлівка : ГДПІМ, 2007. 218 с.

Одержано 19.10.2022